

6. r. D - uč. str. 69-71 (6.A,C) STAROVĚKÁ INDIE 137-140 (6.B)

(DOPLŇOVÁNÍ POJMŮ DO TEXTU)

PŘÍRODNÍ PODMÍNKY A ZEMĚDĚLSTVÍ

SVĚTADÍL:

ŘEKY: Brahmaputra, Indus a

POLOOSTROV:

POHORÍ:

ZNALOST ZEMĚDĚLSTVÍ Z:

PĚSTOVANÉ PLODINY: obilí, sezam, rýže, luštěniny

POSVÁTNÉ ZVÍŘE:

MÍSTO RÁDLA POUŽÍVALI:

PRO VÝROBU LÁTEK POUŽÍVALI:

STÁTNÍ ÚTVARY V INDIÍ

PRVNÍ MĚSTA SE OBJEVILA: ve 3. tisíciletí př. n. l.

ULICE BYLY VŽDY:

MĚSTA SE DĚLILA NA DVĚ ČÁSTI: vyvýšený..... neboli citadelu a podhradí

KOLEM ROKU 1500 PŘ. N. L.: přerušení vývoje těchto měst vpádem indoevropských árijských kmenů

VĚ 4. STOLETÍ PŘ. N. L. PRONIKÁ DO INDIE MAKEDONSKÝ KRÁL:

NEJVÝZNAMNĚJŠÍ KRÁL CENTRALIZOVANÉ ŘÍše se jménoval:

BYL: moudrý, mírumilovný, věnoval se dobročinnosti (zřizoval nemocnice pro lidi i zvířata), svoje výnosy – edikty nechal tesat do sloupů zdobených lvy.

KULTURA A VZDĚLANOST

NEJROZŠÍŘENĚJŠÍ NÁBOŽENSTVÍ:

BOHOVÉ: 1) Brahma – stvořitel

VÍRA V NAROZENÍ DUŠE ZEMŘELÉHO V JINÉM TĚLE:

2) Višnu – udržovatel

DRUHÝ OBLÍBENÝ NÁBOŽENSKÝ SMĚR: budhismus

3) – ničitel a znovustvořitel

JEHO CÍLEM JE STAV ÚPLNÉ BLAŽENOSTI TZV. : A DŮLEŽITÉ JE TÉŽ ROZJÍMÁNÍ TZV. :

OBYVATELSTVO SE DĚLILO NA SPOLEČENSKÉ VRSTVY ZVANÉ:

Nejvyšší tvořili kněží a vzdělanci, druhou velmožové, náčelníci a vojáci, třetí remeslníci, obchodníci a zemědělci, poslední pak původní domorodé obyvatelstvo (ostatní tvořili Árijci).

PÍSMO POUŽÍVANÉ DODNES SE JMENUJE: hláskové

NEJSTARŠÍ LITERÁRNÍ PAMÁTKY: NEJSTARŠÍ LITERÁRNÍ JAZYK: sanskrat

DŮLEŽITÉ VĚDY: matematika – vypočítali Ludolfovou číslo (3, 1416..), používali desetinnou soustavu

astronomie – vypočítali přesnou délku slunečního roku, a že se Země otáčí kolem své osy

DOPLŇ SPRÁVNÁ SLOVA DO TEXTU. POUŽIJ UČEBNICI STR. 69 - 91 (DÍVEJ SE I NA OBRAZKY) - 6.A, C 137 - 140 6.B

Zemi nazýváme podle řeky _____. V úrodném říčním údolí se usazovali zemědělci a také (ř) _____. Archeologové vykopali zbytky měst, v nichž byla objevena hygienická zařízení, např. _____ a _____. Ve městech nebyly odkryty žádné velké (s) _____ podobné těm v Mezopotámii nebo Egyptě. Tehdy používané písmo dosud nebylo _____, a tak uspořádání státu zůstává _____.

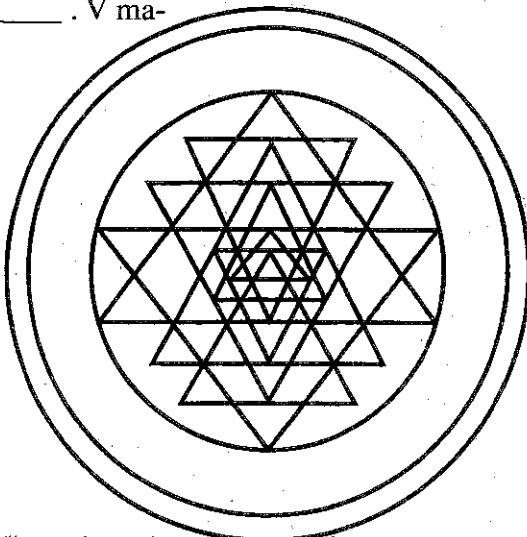
Po dalších obyvatelích Indie, kteří si říkali (Á) _____, se nedochovaly žádné velké hmotné památky. My a Árjové patříme ke společné skupině národů nazývané (I) _____. Důkazem toho jsou podobná (s) _____.

Své náboženské představy si Árjové dlohu předávali pouze _____. Postupně si vyprávění zapisovali, a tak vznikly sbírky textů zvané (v) _____. Lidé věřili, že to, jestli budou hodní, nebo zlá, ovlivní jejich _____ život a příslušnost k určité společenské skupině, tzv. _____.

V povodí řeky (G) _____ vznikly pevně řízené (s) _____. V jednom z nich žil princ Siddhártha, který se proslavil pod přezdívkou _____. Nabádal lidem, aby žili umírněně a neubližovali (ž) _____ tvorům. Nové náboženské učení zvané (b) _____ šířil i král (A) _____. V souvislosti s uctíváním bohů, jako byli Višnu či Šiva, vznikl další náboženský směr, (h) _____. V matematice dodnes používáme Indy vytvořené (č) _____.

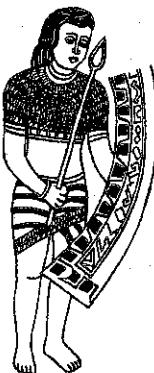
Vybarvi si tento kruh. Je pravidelně uspořádán kolem středového bodu. Říká se mu **mandala**. V Indii se používá název **jantra**. S podobným tvarem se setkáváme všude kolem nás, třeba jen takový květ. Mandala je symbolem harmonie, uklidňuje, očišťuje, posiluje vlastnosti či oblasti lidského života. Velmi důležitou roli zde mají barvy, tvary a důmyslné sestavení obrazu.

Jak nakreslenou hinduistickou jantru vymalovat? V klidu si její vyobrazení prohlížej a přemýšlej o barvách, které použiješ. Budeš vybarcovat od středu směrem ven, anebo naopak? Záleží jen na tobě, jak to cítíš.

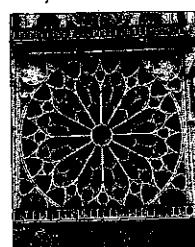

Na obrázcích vidiš čtyři příslušníky různých kast. Zapiš ke každé postavě, ke které kastě patří. Ke splnění úkolu ti pomůže stručný popis obrázku:

• Vlasy sčesané dozadu, menší náušnice, jednoduchý oděv z několikrát obtočeného pruhu látky – kněz. • Vlasy dlouhé až na ramena, velké náušnice, náhrdelník, jednoduchá košile, několik náramků, vějíř z palmového listu – služebná. • Vlasy dlouhé na ramena, náramek na zápěstí, jednoduchý oděv s krátkými rukávy, kopí a část štítu – voják. • Na temeni hlavy stočený dlouhý cop, náhrdelník, svrchní pruh látky upevněný na rameň – obchodník.

Zásadou, že se nemá ubližovat živým tvorům se Indové řídí i ve stravování. Někteří z nich patří k vegetariánům.

Chrám Notre-Dame v Paříži

Mandalaj najdeš i v gotických kostelech. Kruhová okna se nazývají rosety, tedy růže.

Čtyřruký bůh Šiva tančí, přitom ničí a znovuvytváří sv. Každá ruka sochy představuje určitou božskou moc. Hlavová ruka nese plamen zkázy. Druhá horní ruka drží bílek, jehož rytmický zvuk obnovuje vesmír. Gesto do pravé ruky uklidňuje. Poloha levé ruky slibuje osvobození z útrap. Ohnivý kruh spaluje nevědomost. Bůh zašlává démona zlá a hluousti.